SIECI KOMPUTEROWE – LABORATORIUM 022

Tematyka:

Konfigurowanie przełączników nie rutujących Cisco Catalyst segmentu EDGE: konfigurowanie usług przełączników, Spanning Tree Protocol, EtherChannel

Zadanie A: Konfigurowanie kanałów komunikacyjnych do przełącznika Cisco Catalyst

- 1. Uruchom symulator GNS3. Stwórz ruter pełniący rolę stacji PC testującej komunikację z przełącznikiem (w dalszej części ćwiczenia ruter taki będzie nazywany stacją PC).
- 2. Stwórz "EtherSwitch Router". Połącz ruter z przełącznikiem Ethernet przy użyciu kabla *Twisted Pair* i wykorzystując wybrane gniazda Ethernet. Zamontuj kabel konsoli pomiędzy tymi urządzeniami.

Uwaga:

W symulatorze GNS3 (wersja zdalna zajęć laboratoryjnych) w dalszych punktach ćwiczeń należy stosować EtherSwitch Router zamiast fizycznego przełącznika Ethernet i Cisco Router zamiast stacji PC :

Uwaga;

W przypadku problemów z aktywacją portu przełącznika w symulatorze GNS3 (efekt błędu oprogramowania w symulatorze) należy w pierwszej kolejności podłączyć kable do przełącznika, a dopiero potem włączyć symulację.

Po nawiązaniu połączenia konsoli pomiędzy przełącznikiem i stacją PC zaktywuj tryb uprzywilejowany (*exec*) CLI przełącznika - komendą *enable* (skrót: *en*). Poprawne przejście do tego trybu zasygnalizuje symbol '#'.

Następnie przejdź do trybu konfiguracji przełącznika z wykorzystaniem terminala: *Switch#configure terminal*

Switch(config)#

Po przejściu należy skonfigurować adres IP interfejsu VLAN1 przełącznika oraz włączyć (zaktywować) ten interfejs. Przed skonfigurowaniem adresu - sprawdzić (*ping*), czy nie jest on zajęty przez inne urządzenie znajdujące się w lokalnym segmencie sieci IP.

Switch(config)#interface vlan1

Switch (config-if)#ip address 192.168.123.199 255.255.255.0 Switch (config-if)#no shutdown

Adresacja IP dla wszystkich używanych interfejsów musi zostać opracowana samodzielnie i spełniać ogólnie znane reguły (nie należy kopiować dosłownie powyższego przykładu).

Aktywując VLAN sprawdź ustawienia i stan interfejsów IP przełącznika: Switch#show ip interface brief Switch#show ip interface vlan 1 lub z trybu konfiguracji: Switch(config)#do show ip interface brief Switch(config)#do show ip interface vlan 1 Należy zwrócić uwagę na stan aktywności danych interfejsów (up/down/administratively down).

 Konfigurowanie linii terminali wirtualnych i uruchomienie serwera telnet: Oprócz konsoli przełączniki Cisco Catalyst umożliwiają dostęp zdalny (przeznaczony do ich konfigurowania) poprzez terminale wirtualne VTY (jest ich najczęściej 16). Gdy użytkownik zdalny nawiązuje połączenie z przełącznikiem (np. poprzez usługę *telnet*) - przełącznik alokuje dla niego jedną linii VTY. Aby konfiguracja przełącznika pozwoliła na takie połączenie - należy określić ją następującymi komendami:

Switch(config)#line vty 0 15

Switch(config-line)#password sieci

Switch(config-line)#login

Switch(config-line)#transport input telnet

Gdzie kolejne wpisy to:

- Aktywowanie trybu konfiguracji linii (zakres 0-15)
- Ustanowienie lokalnego hasła
- Ustanowienie nakazu używania lokalnego hasła przy logowaniu
- Zezwolenie na ruch telnet z wykorzystaniem wybranych linii

Uwaga: Komenda login będzie blokowana gdy w przełączniku włączono tryb autoryzacji typu new-model (zintegrowany). Należy sprawdzić istnienie wpisu aktywującego ten tryb w konfiguracji przełącznika i ewentualnie usunąć go: *Switch#show run*

aaa new-model

. . .

Switch(config)#no aaa new-model

Należy sprawdzić możliwość nawiązania zdalnej sesji telnet z komputera PC do przełącznika. Adres serwera telnet to adres IP interfejsu VLAN1 w przełączniku. Port TCP dla usługi telnet ma wartość standardową: 23.

- Aby możliwe było przejście w tryb uprzywilejowany CLI (*exec*) używając klienta telnet lub SSH (czyli w połączeniu zdalnym) konieczne jest zdefiniowanie w przełączniku hasła egzekwowanego standardowo przy takim przejściu (przejście bez podawania hasła dozwolone jest tylko dla lokalnych połączeń konsoli): *Switch(config)#enable password sieci* Hasło zdejmujemy komendą: *Switch(config)#no enable password* Sprawdź otrzymaną konfigurację: *Switch#show running-config* i ponownie nawiąż połączenie poprzez telnet - przechodząc następnie do trybu exec.
- 3. Uruchomienie serwera SSH:

Określ nazwę domeny internetowej dla przełącznika: Switch(config)#ip domain-name domena Zmień wartość hostname dla przełącznika na inną niż domyślna: Switch(config)#hostname Mojhost Moihost#

Zmiana nazwy hosta nie dotyczy jedynie treści karetki. *Hostname* jako nazwa urządzenia jest propagowana przez sieć, między innymi w protokole CDP (*Cisco Discovery Protocol*)

Wygeneruj klucz RSA i następnie podaj wielkość klucza (360-2048 bitów). Wybierz opcję długości klucza (liczonej w bitach) równą 1024. Pozwala to na uruchomienie wersji 1.99 SSH, kompatybilnej z domyślnymi ustawieniami klientów ssh w ruterach i przełacznikach Cisco

Switch(config)#crypto key generate rsa

Sprawdź ustawienia:

Switch#show ip ssh

Przełącz tryb autoryzacji użytkowników z opcji "serwera AAA radius" (co jest domyślne) na wykorzystanie lokalne systemu kont:

Switch(config)#aaa new-model

Uwaga: powyższa komenda uniemożliwia użycie komendy:

Switch(config-line)#login

(niemożliwa jest już autoryzacja przy pomocy hasła przypisanego do linii) Zdefiniuj w przełączniku przynajmniej jednego użytkownika z *loginname* i *hasłem*: *Switch(config)#username sieci priv 15 password 0 sieci*

gdzie kod 0 oznacza hasło zadane jawnie tekstem (wartość 7 oznaczałaby hasło szyfrowane), zaś 15 to wartość priorytetu przypisanego temu użytkownikowi (najwyższy).

Dla wybranych linii zablokuj możliwość logowania poprzez nie szyfrowany telnet: *Switch(config)#line vty 0 15*

Switch(config-line)#transport input none

lub (w niektórych wersjach CatOS):

Switch(config-line)#no transport input telnet

Aktywuj użytkowanie SSH w liniach:

Switch(config)#line vty 0 15

Switch(config-line)#transport input ssh

Połącz się z przełącznikiem z użyciem drugiego urządzenia (należy

skonfigurować adresy IP urządzeń zgodnie z obowiązującymi zasadami):

Router#ssh -l sieci 200.200.200.1

Gdzie sieci to nazwa użytkownika SSH, a 200.200.200.1 to adres serwera SSH

4. Ograniczanie dostępu poprzez linie:

Przetestuj możliwość ograniczenia dostępu - jedynie do określonych adresów IP – tworząc regułę filtrującą ACL (*Access Control List*) o wybranym numerze (w przykładzie poniżej jest to 55): *Switch(config)#access-list 55 permit 192.168.1.0 0.0.0.255* Następnie zastosuj tą regułę do logowania przez wybrane linie: *Switch(config)#line vty 0 15 Switch(config-line)#access-class 55 in Switch(config-line)#exit* Uwaga: przy definiowaniu użytej w powyższym przykładzie reguły filtrującej ACL wartość maski adresu IP zapisujemy w inwersji bitowej (np. jak powyżej: 0.0.0.255 odpowiada masce 255.255.255.0). Połącz się ponownie z przełącznikiem z użyciem klienta SSH i zweryfikuj funkcjonowanie ograniczeń w dostępie do linii.

Zadanie B: Spanning Tree Protocol

- Procesy automatycznego eliminowania pętli w segmencie sieci opartym o Ethernet są prowadzone w większości zaawansowanych przełączników Ethernet. Odpowiada za nie Spanning Tree Protocol. Definiuje on jeden przełącznik wyróżniony (tzw. root bridge). Każdy z przełączników nie posiadający statusu poszukuje możliwych połączeń z root bridge nanosząc je w strukturze drzewa (Spanning tree). Deaktywuje jednocześnie wszelkie (najczęściej gorsze) połączenia redundantne – eliminując tym samym pętle w sieci.
- 2. Przygotuj do pracy drugi przełącznik Ethernet Cisco Catalyst i połącz go kablem Ethernet z poprzednim oraz kablem konsoli z drugim PC.

Aby sprawdzić stan *Spanning tree* budowanego przez przełączniki (w tym także status *root bridge* przełącznika, wartości BID BPDU /*Bridge Protocol Data Unit*/ dla portów itp.) należy posłużyć się komendą:

Switch#show spanning-tree

Switch#show spanning-tree detail

Switch#show spanning-tree vlan 1-10

Po sprawdzeniu należy zidentyfikować (w obydwu przełącznikach):

- status root bridge,
- Root ID (określa dane root bridge może dotyczyć bieżącego przełącznika lub innego, który ma status root bridge)
- Bridge ID (określa dane bieżącego przełącznika)
- Root port
- Designated ports

Następnie należy dodać drugie połączenie pomiędzy przełącznikami (tworząc niedozwoloną w tej topologii pętlę fizyczną).

Po odczekaniu, aż nastąpi przebudowa *Spanning tree* ponownie należy sprawdzić w obydwu przełącznikach stan *Spanning tree*, identyfikując:

- root bridge
- Root Port
- Designated ports
- Alternative ports (czy powstały?)
- Po ustaleniu połączenia pomiędzy przełącznikami wybranego przez STP jako aktywne należy je wyłączyć, np.: Switch(config)#interface fa 0/5 Switch(config-if)#shutdown i znów przeanalizować sytuację. Ponowne uruchomienie aktywności portu: Switch(config-if)#no shutdown Należy uruchomić diagnostykę przebudowy drzewa Spanning tree: Switch#debug spanning-tree events następnie ponownie usunąć oraz dodać łącze. Zatrzymanie diagnostyki: Switch#no debug spanning-tree events
- 4. Wyłączenie akceptowania ramek PBDU: Funkcja ta jest przeznaczona do blokowania możliwości ingerowania ze strony *End-stations* spreparowanymi ramkami PBDU w *Spanning Tree* przełącznika. Nie należy jej używać wobec portów podłączonych do innych przełączników: *Switch(config-if)#spanning-tree bpduguard disable*

5. W przełącznikach Cisco protokół STP funkcjonuje domyślnie w trybie per-VLAN (istnieje wtedy osobne Spanning tree dla każdego izolowanego VLAN). Nawet gdy VLAN nie zostały skonfigurowane, zawsze istnieje VLAN 1, którego mogą dotyczyć czynności konfiguracyjne STP. Zatem w samych opcjach konfigurowania VLAN także będą zlokalizowane dalsze komendy STP. Aby przenieść status STP root bridge dla wybranego VLAN do własnego przełącznika należy użyć komendy: *Switch(config)#spanning-tree vlan 1 root primary* Komenda ta powoduje takie manipulowanie wartością priority, aby doszło do przeniesienia root bridge do bieżącego przełącznika. Inny wariant komendy: *Switch(config)#spanning-tree vlan 1 root secondary*

określa *priority* jako wartość "drugą najlepszą" – powodując przejęcie funkcji *root bridge* gdy obecny *root bridge* ulegnie awarii.

Należy przenieść status STP *root bridge* do przeciwległego niż obecnie przełącznika ponownie sprawdzić stan STP w przełącznikach.

Należy sprawdzić stan STP:

Switch#show spanning-tree

Switch#show spanning-tree summary Switch#show spanning-tree vlan 1 detail Switch#show spanning-tree int fa 0/1 detail

6. Inną metodą wpływania na kształt Spanning tree jest bezpośrednie manipulowanie priorytetem przełącznika (jako mostka). Jak wiadomo - przełącznik sam definiuje priorytet *BID* (*Bridge ID*) BPDU - można jednak określić wartość czterech najstarszych bitów BID: *Switch(config)#spanning-tree vlan 1 priority 16384* Domyślna wartość priorytetu to 32768. W praktyce poprzednie komendy zawierające frazy root primary i root secondary obniżały wartość priority przełącznika do odpowiednio 32768-4096 oraz 32768-4096-4096 gdy wszystkie inne przełączniki były skonfigurowane domyślnie (możliwe do przypisania wartości są wielokrotnością liczby 4096). Korygując priorytety przełączników (niższy ma pierwszeństwo) należy

spowodować powrót statusu root bridge do pierwotnego przełącznika.

- 7. Manipulowanie wartością port priority
 - Aby wpłynąć na wybór jednego z wielu alternatywnych połączeń pomiędzy dwoma przełącznikami (obecnie mamy dwa) - konieczne jest manipulowanie priorytetami portów lub kosztem łącza. Domyślna wartość priorytetu portu to 128 przy granulacji 16.

Wartość ta jest przesyłana przez ramki BPDU do drugiego przełącznika, który będzie szukał najlepszej ścieżki do *root bridge* i podejmie decyzje o wyborze łącza na podstawie tego priorytetu. Zatem aby to wykazać, należy konfigurować priorytet portu w *root bridge*, aby *root bridge* wysłał informację o priorytecie do drugiego przełącznika, który wybierze dopiero drogę:

Switch(config)#int fa 0/1

Switch(config-if)#spanning-tree port-priority 64

lub jedynie dla konkretnego VLAN (i portu):

Switch(config)#int fa 0/1

Switch(config-if)#spanning-tree vlan 1port-priority 64

gdzie pierwszeństwo ma ustawienie wartości dla VLAN (dzięki temu port może mieć różne priorytety - w zależności od użytkowanego VLAN).

Przy pomocy powyższej komendy przenieś aktywność na drugie z istniejących łącz. Sprawdź skutek działania w obydwu przełącznikach:

Switch(config)#show spanning-tree

Uwaga: Pole *priority* w liście portów STP zawiera wartość wysyłaną, a nie odebraną (więc zmieni się tylko w przypadku *root bridge*). Aby w drugim przełączniku sprawdzić wartość priorytetu, należy posłużyć się komendą np.: *Switch(config)#show spanning-tree vlan 1 detail*

i odszukać informację na temat designated port w kierunku root bridge

8. Manipulowanie wartością cost

Omawiany w poprzednim punkcie parametr port priority ma znaczenie tylko w sytuacji, gdy dla danej instancji STP obliczone sumaryczne wartości kosztu alternatywnych tras do root bridge są takie same. Wartość kosztu zależy od prędkości łącza. W domyślnym 16-bitowym wariancie wynosi: 10Mbps = 100, 100Mbps = 19, 1Gbps = 4, 10Gbps = 2. Możemy manipulować wartością *cost* dla odcinka bezpośrednio podłączonego do danego przełącznika - rezygnując lokalnie z powyższego porządku Switch(config)#int fa 0/1 Switch(config-if)#spanning-tree cost 13 lub jedynie dla konkretnego VLAN (i portu): Switch(config)#int fa 0/1 Switch(config-if)#spanning-tree vlan 1cost 13 gdzie ponownie pierwszeństwo ma ustawienie wartości dla VLAN. Przy pomocy tej komendy przenieś aktywność na drugie z istniejących łącz – obniżając jego koszt. Sprawdź skutek działania w obydwu przełącznikach: Switch(config)#show spanning-tree

9. Wersje STP.

Przełączenie aktywnej wersjiRapid protokołu STP jest możliwe (konsekwentnie w obydwu przełącznikach) za pośrednictwem komendy: *Switch(config)# spanning-tree mode pvst lub Switch(config)# spanning-tree mode rapid-pvst gdzie pvst to per-VLAN spanning tree*. Sprawdzenie aktywnej wersji (w raporcie zobaczymy wpis o treści "*ieee compatible STP*" lub "*rstp compatible STP*"): Switch#sh spanning-tree detail

10. Aby wyłączyć całkowicie funkcjonowanie STP dla przełącznika należy użyć komendy:

Switch(config)#spanning-tree portfast default Aby wyłączyć STP jedynie dla fizycznego portu przełącznika: Switch(config-if)#spanning-tree portfast

UWAGA!!: Zbudowanie pętli z użyciem portów przełącznika nie realizujących STP może spowodować zapętlenie przekazywania tej samej ramki Ethernet i zablokowanie sieci.

Zadanie C: Zarządzanie adresami MAC i filtrowanie ramek Ethernet na podstawie tych adresów.

1. Do niniejszych doświadczeń należy zbudować instalację analogiczną do przedstawionej na rysunku:

W przełącznikach Layer 2 (nie rutujących) nie jest możliwe przypisanie reguły ACL do interfejsu Ethernet. Można jednak zdefiniować globalną tablicę adresów MAC i reguły postępowania po natrafieniu na te adresy w ramkach Ethernet np.: *Switch(config)#mac address-table static 0013.72b9.89fe vlan 1 drop lub (zależnie od wersji IOS):*

Switch(config)#mac-address-table static 0013.72b9.89fe vlan 1 drop gdzie 1 to identyfikator VLAN (w przykładzie wartość domyślnego VID, czyli 1) Zablokuj w przełączniku **Switch 2** przy użyciu powyższej komendy wybraną stację PC. Sprawdź funkcjonowanie tego ograniczenia, następnie przywróć ruch.

Propagacja wiedzy na temat adresów MAC stacji podłączonych do danego segmentu sieci musi następować także pomiędzy przełącznikami. W powyższym przykładzie **Switch 1** musi pozyskać wiedzę na temat adresów stacji PC od przełącznika **Switch 2**. Sprawdź zawartość tablicy MAC przełącznika **Switch 1**, porównując adresy MAC z adresami stacji PC. Należy posłużyć się tu komendą: *Switch1#show mac address-table*

lub (zależnie od wersji IOS):

Switch1#show mac-address-table

Aby sprawdzić listę adresów MAC, do których droga prowadzi przez konkretny interfejs należy użyć przykładowo komendy:

Switch1#show mac-address-table interface fa 0/1

Ile adresów MAC znalazło się w tablicy przełącznika Switch 1?

UWAGA: Adresy MAC zostaną rozpropagowane dopiero po przeprowadzeniu sesji ARP pomiędzy stacjami PC. Sesję można przyspieszyć (np. poprzez użycie komendy ping ze stacji)

Możliwe jest definiowanie własnych (dowolnych) MAC dla interfejsów przełącznika (przypisanych do VLAN). Zdefiniowanie statycznego adresu MAC dla wybranego portu i VLAN1 (czyli do interfejsu konfiguracyjnego przełącznika): *Switch2(config)#mac-address-table static 1111.2222.3333 vlan 1 int fa0/5*

Zadanie D: Agregowanie portów - EtherChannel

Zadanie polega na zagregowaniu (połączeniu w całość) kilku portów przełącznika

 tworząc z nich w jedno łącze logiczne. Takie łącze, poprowadzone pomiędzy
 przełącznikami, umożliwi zwielokrotnienie dostępnej przepustowości. Aby
 zestawić *EtherChannel* należy stworzyć jego konfigurację w obydwu
 przełącznikach. Konfiguracja *EtherChannel* w tych przełącznikach musi
 angażować w logicznym łączu taką samą liczbę portów Ethernet. W zadaniu
 wykorzystaj instalację z zadania poprzedniego – tworząc jednak kilka fizycznych
 łącz pomiędzy przełącznikami (będą teraz pełniły rolę składowych *EtherChannel*).

- 2. W obydwu przełącznikach zdefiniuj nowy interfejs typu Port-Channel, obrazujący logiczną agregację portów Ethernet: Switch(config)#interface Port-channel 1 Sprawdź konfigurację: Switch #show ip int brief UWAGA: Aby możliwe było zestawienie EtherChannel cecha port mode dla wszystkich zaangażowanych portów (w obydwu przełącznikach), oraz dla interfejsu Port-channel, do którego porty są przypisane musi mieć identyczną wartość (np. access): Switch(config-if)#switchport mode access
- Zanim przystąpisz do przypisywania portów przełącznika do EtherChannel odłącz je tymczasowo od przeciwległego przełącznika. Gdy skonfigurowana zostanie tylko jedna strona Etherchannel (druga jeszcze nie jest skonfigurowana), a łącze funkcjonuje – przełączniki wykryją niespójność konfiguracji i trwale wyłączą porty (err-disabled).
- 4. Przypisz wybrane porty Ethernet przełącznika do tzw. *channel-group* i zdefiniuj spójny dla nich tryb pracy (*port mode*), np.: *Switch(config)#*interface range FastEthernet 0/1 - 2 *Switch(config-if)#switchport mode access Switch(config-if)#channel-group 1 mode on* przy czym *channel group* musi być identyfikowana numerem (w przykładzie jest to 1) takim samym jak zdefiniowany wcześniej interfejs *Port-Channel* (zbieżność tej wartości stanowi sprzęg pomiędzy grupą portów a interfejsem). Po skonfigurowaniu przypisań portów – połącz z powrotem kablami przełączniki obserwując proces zestawiania *EtherChannel*.
- 5. Sprawdź konfigurację analizując status portów w *EtherChannel* (*D-down, P-port-channel, d-default*):

Switch#show etherchannel summary

W stacji PC podłączonej do przełącznika uruchom program ping w trybie ciągłym (sprawdzając łączność z dowolnym interfejsem IP po przeciwległej stronie *EtherChannel*). Następnie rozłącz jeden z kabli pomiędzy portami i ponownie sprawdź status *EtherChannel*. Czy wystąpiły przerwy w przełączaniu ramek? Podłącz ponownie kabel. Zauważ, że po podłączeniu nie przebiega już procedura uczenia MAC oraz sesja STP - port aktywuje się natychmiast. Nie przechodzi w stan *Listening* i *Learning* - dołączając od razu do *EtherChannel*. Sprawdź stan STP przy aktywnym *EtherChannel*:

Switch#show spanning-tree

Łącze *EtherChannel* powinno figurować na liście łącz danej instancji STP jako port *Po1*, gdzie *1* to numer *channel-group* (powinno też mieć obliczony koszt zależny od liczby aktywnych portów w *channel-group*).Zwróć uwagę na koszt łącza (*cost*) wyliczony przez STP dla *Po1*.

Diagnostyka ogólna EtherChannel:

Switch#debug etherchannel

W przypadku problemów z uruchomieniem (błędy typu *misconfig*) wyłącz i włącz ponownie interfejsy Port channel, np.: *Switch(config)#int Po 1 Switch(config)#shut Switch(config)#no shut*

Zadanie E: Inne podstawowe czynności konfiguracyjne przełączników Cisco Catalyst

 Gdy przy wpisywaniu komendy popełniona zostanie literówka, przełącznik automatycznie poszukuje adresu IP wpisanego "błędnego symbolu", interpretując go jako nazwę hosta (skoro nie-komendę). Powoduje to chwilowe zablokowanie konsoli (oczekiwanie na DNS). Aby usunąć takie zachowanie należy użyć komendy:

Switch(config)#no ip domain-lookup

- Definiowanie nazwy hosta dla przełącznika: Switch(config)#hostname s0 s0(config)# gdzie s0 to nowa nazwa.
- 3. Šprawdzenie aktualnej konfiguracji przełącznika: *Switch#show running-config*
- Utrwalenie w pamięci FLASH obecnych ustawień (nie należy tego obecnie robić, gdyż w zadaniu A założyliśmy w przełączniku hasła): Switch#write memory
- Kasowanie ustawień zapisanych w pamięci FLASH (z przejściem do ustawień fabrycznych): Switch#write erase
- Wyjście po ścieżce konsoli o jeden poziom w górę: Switch(config-line)#exit Switch(config)#
- Wyjście po ścieżce ustawień na samą górę: Switch(config-line)#end Switch#
- 8. Analiza zachowania rozmaitych procesów zachodzących w systemie operacyjnym przełącznika polega aktywowaniu lub de-aktywowaniu procesu ich monitorowania w prowadzonego czasie rzeczywistym i skutkujących generowaniem komunikatów o zdarzeniach w konsoli terminala: *Switch# debug ip icmp* Uwaga: proces monitorowania może generować bardzo dużą liczbę komunikatów, co zakłóci korzystanie z konsoli (na przykład, gdy dotyczy on monitorowania ruchu datagramów).

Wyłączenie wszelkich procesów monitorowania: *Switch#no debug all*